

اروپا و ۱۰ میلیون بیکار ناامید

قانون ایجاد خواهد کرد.^۴ اروپا تا کنون مدیرانه راه حلها را عاجل و مطالعه نشده را رد کرده است، گروهی راههای سویاپیستی، از قبیل تمرکز حمایتیهای دولت را توصیه می‌کنند که این راه حل بلافاصله تأثیر منفی بر رشد اقتصادی و فرستندهای توسعه می‌گذارد. سازمان همکاریهای اقتصادی و توسعه، مستقر در پاریس، راه حل وارد کردن نیروی کار ارزان از کشورهای جهان سوم را نیز رد کرده و می‌گوید چنین اقدامی ضربات جبران ناپذیری بر سطح تکنولوژی کشورها وارد می‌کند و مشاغل تخصصی را که صنایع اروپا به آن متکی است متزلزل می‌سازد. تکنولوژی برخلاف آنچه که در افوهه شایع است موجبات بیکاری نیروی انسانی را فراموش نمی‌کند. تاریخچه تکنولوژی و خط تولید روباتها نساجی گرفته تا تراکتورسازی و خط تولید روباتها نشان می‌دهد که وحشت از جایگزین کردن ماشین به جای انسان، ترسی بیهوده است. تکنولوژی مدرن کارآئی صنایع را بیشتر می‌کند، سطح زندگی را بالاتر می‌برد و مشاغل جدیدی را ایجاد می‌نماید.

شوابیط بیکاران در آمریکا

آمریکا نیز مانند اروپا زیر فشاری مشابه قرار دارد. در این قاره پائین بودن حداقل دستمزدها که قادر به تطبیق با تورم نیست، وجود اتحادیهای بین اندکار کارگری، آزادی بی حد و حصر کارفرمایان در استخدام و اخراج کارکنان و تعیین دستمزدها، مالیاتهای پائین و حاکمیت فرهنگ کارآفرینی، واحد پول ضعیف و بالا رفتن بی وقفه سطح تکنولوژی مشکلات خاص خود را ایجاد کرده‌اند.

گرچه نرخ شش درصدی بیکاری آمریکا حدود نصف اروپا است ولی کارگران آمریکانی در قبال بیکاری کمتر، بهای سنتگین تری در برابر عواملی نظیر فقدان امنیت شغلی، نابرابری دستمزدها، دستمزدهای قلیل در مشاغل پائین و بروز فقر در میان اکثریت کارگران، می‌پردازند. با آنکه اروپاییان در روابط شغلی و ذر برخورد با

رشد متفاوت در اروپا در حال شکل گرفتن است، در پیک سوکشورهایی که ریاضت‌کشانه کار می‌کنند و در سوی دیگر آنهایی که کار نسخ کنند، برخورد آلس میان این دو گروه می‌تواند منشاء تعارضی نیز انگری باشد.^۵

جوهانس گروس روزنامه‌نگار آلمانی می‌گوید: «جوامع آینده اروپائی باید خود را به پدیده بیکاری عادت مهند زیرا هیچ نشانه‌ای از اینکه برای همه در اروپا کار وجود داشته باشد در دست نیست».

با تمام تلاشی که حکومتها اروپائی برای درمان بیماری بیکاری انجام می‌دهند هنوز هیچ دارویی قطعی برای مداوای این بحران ژرف نیافتداند. در کنار ناتوانی کشورهای اروپائی برای ایجاد مشاغل، مشکلات و موانع بزرگی از قبیل مالیاتهای سنگین، سطح بالای حداقل و میانگین دستمزدها و سایر هزینه‌های اشتغال، قوانین کار، هزینه‌های سرسام آور تأمین اجتماعی و مقررات مشکلی که برای ایجاد واحدهای صنعتی و شرکهای تازه تأسیس وجود دارد نیز بر دلمشغولی و نگرانی دولتمردان اروپائی افزوده است. آنها به خوبی آکاهند که اونین کام برای این میان برداشتن بیکاری تجدید نظر و کاستن از هزینه‌هایی است که طی پنجاه سال گذشته برای رفاه کارکنان در نظر گرفته شده است و نیز آکاهند که دست زدن به چنین اقدام متهوره‌ایی ممکن است هرج و مرجه و انقلابهای اجتماعی را در پی داشته باشد، چراکه مستقیماً منافع همه اقوام جامعه را به مخاطره می‌اندازد.

کلاوس فردریش اقتصاددان بر جسته در درسدن بانک آلمان می‌گوید: «هر گامی در راه کاستن از مزایای رفاه اجتماعی برداشته شود گامی است پشت دودنگاک». و زان میشل شاربن از مقامات بانک ناسیونال دو پاریس می‌گوید: «کاستن از امتیازات رفاهی مستلزم پک فداکاری عظیم از سوی مردم است، نامطمئن بودن از لذاکاری مردم کششها نیرومندی را علیه نظم و

بیکاری در همه زمینه‌ها، چه در مشاغل ساده و چه در شغل‌های تخصصی با تحصیلات بالا، اروپا را آزار می‌دهد و تمام سوان سیاستمداران و دولتمردان این قاره اکنون به حل این مشکل مزمن اختصاص یافته است. رالف شولتز مهندس مکانیک ۴۷ ساله اهل بریتانیا در شغل خود از تخصصی بالا برخوردار است با حقوق ماهانه شل هزار دلار در ماه ناگهان خود را بیکار یافته است، شرکت او اعلام کرده به دلیل تغییر ساختار شرکت مجبور است تعدادی از کارکنان خود را اخراج کند و او حالا به خیل بیست میلیونی بیکاران اروپائی پیوسته است. بیکاری بیش از همه دامن میان سالان را گرفته است، کارکنانی که با سالهای طولانی فعالیت و تحریه به حقوقهای بالا دست یافته‌اند هدف اصلی مدیران شرکتها برای کاستن از هزینه‌ها قرار مگرفته‌اند. آنها از آینده خود نگران و مایوسند، زیرا منبع درآمدشان را از دست داده‌اند و فرستن نیز برای شروع کار از اول را ندارند.

دولتمردان اروپا می‌گویند مسئله بیکاری در اروپا جدی‌تر از آن است که بتوان با چند استدلال لفظی و سخنرانی دلخوش‌کننده آن را حل کرد. واقعیت فراتر از کوارشهاست است که هر آغازه از سوی حکومتهای اروپائی متشر می‌شود. در سال ۱۹۹۳ کمیسیون اروپا مستقر در بروکسل-برنامه‌ای را تحت عنوان «شغل و قدرت رقابت» منتشر کرد که براساس آن قرار بود تا سال دو هزار پانزده میلیون شغل جدید در اروپا ایجاد شود. دو سال پس از انتشار آن گزارش و در حالی که انتصاد کشورهای اروپائی روند رو به رشدی هم داشته، این کمیسیون اعلام کرده است که در سال دسامبر گذشته نرخ بیکاری در اروپا جهشی برابر یازده درصد داشته که سه درصد از سال ۱۹۹۰ بیشتر است.

در آستانه بسته شدن دفتر قرن بیستم مشکل بیکاری در اروپا از تمام ادوار تاریخی این قاره مایوس‌کننده‌تر است. ان گریلن اقتصاددان فرانسوی پیش‌بینی می‌کند: «دو جامعه با سرهنگ

هموت کهل صدراعظم آلمان ... کشورش اکتون ۴ میلیون نفر بیکار دارد

اقدام باعث می شود صاحبان این نوع پس اندازها پول خود را بیشتر خرج کنند و سهمی از هزینه های سنگین رفاه اجتماعی را تأمین سازند. آلمان با داشتن چهار میلیون بیکار که از سالهای جنگ دوم جهانی به این سوابق سابق است یک طرح پنجاه ماده ای تحت عنوان «برنامه اقدام» ارائه داده که دو اصل مهم آن عبارتند از: تجدید نظر در مالیاتها به دلیل اتحاد دو آلمان و همگون کردن هزینه های غیرشغلی که هردو برای اقتصاد کشور فاجعه آمیزند. آلمانها معتقدند چنانچه این طرح از سال ۱۹۹۷ به اجرا گذاشته شود تا سال دو هزار دو میلیون شغل جدید ایجاد خواهد شد.

توصیه های کمیسیون اروپا

این روزها بازار دادن طرح برای ریشه کن کردن بیکاری در اروپا داغ است: بخش های صنعت و بازرگانی و اتحادیه های کارگری هر یک به ارائه برنامه های اقدام کردند که از میان آنها طرح آگ متال آلمان (بزرگترین اتحادیه کارگری این کشور) بیش از دیگر طرحها مورد توجه قرار گرفته است. این اتحادیه در طرح خود تورم بر اثر افزایش دستمزدها و همچنین انعطاف پذیری ساعت کار را پذیرفته و در عرض از کارفرمایان خواسته است در سه سال آینده سیصد هزار شغل جدید ایجاد کنند. با اینحال مذاکرات میان صاحبان صنایع و رهبران این اتحادیه به دلیل درخواست چهار درصد اضافه

تلخ تظاهرات و شورش های را که بر اثر کاستن از هزینه های رفاه اجتماعی در فرانسه رخ داده از یاد نبرده است، بدون اشاره به تغییر در ساختار رفاه اجتماعی، اعلام کرده است که ایجاد مشاغل جدید و کاستن از نرخ بیکاری در بالاترین اولویت سیاستها و برنامه هایش قرار دارد. تحقق یافتن برنامه های شیراک بدون ایجاد تغییرات در ساختارهای مخارج و هزینه های سرسام آور تأمین و رفاه اجتماعی تقریباً محال است و به همین دلیل ناظران معتقدند که فرانسه تا سال ۱۹۹۹ که طرح اروپایی متحده عملی می شود شرایط لازم برای ورود به آن اتحادیه را کسب نخواهد کرد و همچنان با بحران بیکاری روپرتو خواهد بود.

هیچ برنامه ایجاد مشاغل بدون داشتن رشد اقتصادی موفق نیست، زاک شیراک و هموت کهل صدراعظم آلمان از ترس تهدید اروپایی متحده بوسیله نرخ بیکاری، این روزها با ظاهر شدن در میان مردم و تظاهر به حتمی بودن تشکیل اروپایی متحده و پول واحد اروپائی، تلاش می کنند اروپایی غرق در بیکاری راسر و سامانی دهند.

رشد اقتصادی اتحادیه اروپا در سال ۱۹۹۵ تنها ۲/۷ درصد بود و پیش بینی می شود امسال از این پائین تر، یعنی ۲/۵ درصد باشد. این نرخ رشد تنها برای متوقف کردن نرخ بیکاری در سطحی که هست کفاشت من کند. فرانسه پیشنهاد کرده است نرخ بهره به پس اندازه های کم کاسته شود. زیرا این

نیروی کار قصافت آمریکائیها را ندارند اما هنگام وارد آمدن ضربه های اقتصادی، سخت گرفتار می شوند. هر رکود، نرخ بیکاری را افزایش می دهد ولی پس از برطرف شدن آن این نرخ به میزان قبل از رکود برگزینی گردد. از سال ۱۹۷۰ تا ۱۹۹۲ که آمریکائیها به رشدی ۷۰ درصدی دست یافتد و ۴۷ درصد به مشاغل خود افزورده اروپائیها با وجود داشتن رشدی معادل ۸۱ درصد تنها ۹ درصد مشاغل جدید ایجاد کردند. کلیتون رئیس جمهوری آمریکا مدعی است از ژانویه ۱۹۹۳ نزدیک به ۸ میلیون شغل در آمریکا ایجاد شده است. در همین مدت در پانزده کشور عضو اتحادیه اروپا کمتر از سیصد هزار شغل جدید بوجود آمده است، چرا؟ دلیل آن بالا بودن حداقل دستمزد و هزینه های ایجاد مشاغل جدید است. کارفرمایان اروپائی حتی در دوران شکوفائی اقتصادی از افزودن بر عده کارکنان خود به دلیل بالا بودن دستمزد آنها اکراه دارند و ترجیح می دهند به کارکنان موجود خود اضافه کاری های طولانی بدند ولی نیروی کار جدید استخدام نکنند. معاهده ماستریخت که در آن کمک به کشورهای اروپائی برای کسب شرایط عضویت در اروپای متحده با واحد پول یکسان توصیه شده و قرار است در سال ۱۹۹۹ عملی شود نیز اتفاقهای تازه ای در کاستن از نرخ بیکاری نگشوده است. زاک شیراک رئیس جمهوری فرانسه که هنوز طعم

دستمزد از سوی اتحادیه در سال ۱۹۹۶ که دو برابر نزخ تورم است به شکست انجامید. تورم حاصل از افزودن به دستمزدها بزرگترین مانع بر سر راه کاستن از نزخ بیکاری است.

مدیران صنایع اتومبیل سازی در آلمان پیش‌بینی می‌کنند در چهار سال آینده یکصد هزار کارگر این صنایع بیکار خواهند شد. در صنایع ساختمانی رقم از این نیز دلهزآورتر است، چرا که تنها در سال ۱۹۹۶ بیش از نوادهزار کارگر در این بخش بیکار و یا بازخرید خواهند شد. شرکت

الکترونیک گروندیگ اعلام کرده است که دو هزار و دویست کارگر خود را اخراج خواهد کرد. حرب اقلیت سوسیال دمکرات توصیه می‌کند آلمان مسئله پول واحد اروپا را فراموش کند و مقدمات رشد را از طریق سرمایه‌گذاریهای بیشتر دولتی فراهم آورد. ژاک سانتر رئیس کمیسیون اروپا می‌گوید: «وحشت از افزایش بیکاری اعتماد به پول واحد اروپائی را به مخاطره انداده است.» و پیشنهاد می‌کند کارفرمایان و اتحادیه‌های کارگری به شکل ضربتی و عاجل برای از میان برداشتن بیماری مهلک بیکاری پاییز مذکوره بشینند. کمیسیون اروپا می‌گوید برای رسیدن به اهداف معاهده ماستریخت اروپا به رشد سریعتری نیازمند است تا ضمن نگهداری نزخ تورم در سطحی پائین و از طریق کاستن نزخ بهره، اعتماد عمومی جلب شود و سرمایه‌گذاری برای ایجاد مشاغل جدید تحقق پیدا کند. کمیسیون اروپا همچون همه ساختارهای اقتصادی این قاره بشدت نگران بیکاری و صعود روزافزون آمار آن است، ولی نسخه‌های آن نیز برای درمان این بیماری نارسا و ناتوان از کاستن از دستمزدها و هزینه‌های رفاه اجتماعی است، دیوید اوسلوبیان یک کمیسیونر بر جسته در بخش اشتغال می‌گوید: «ما موافقیم که به تغییراتی افراطی نیاز داریم ولی هرگز به دنبال روش‌های نامتعادل آمریکائی نیستیم، زیرا این روشهای سیستم‌های ایمنی اجتماعی اروپا را از بیخ و بن در هم خواهد ریخت.» او می‌گوید راه سومی هم وجود دارد و آن درگیر شدن بیشتر در تکنولوژی ارتباطی و کامپیوتر است، در حالیکه آمریکائیها از طریق پیشرفت سریع در صنایع ارتباطی و کامپیوتر موفق به ایجاد می‌باشند کارگران موجود خود را در ساعتی بیشتر به

اروپایان در حل مشکل رو به رشد بیکاری عاجز مانده‌اند

کار و دارند و در نتیجه خود را با اتحادیه‌های کارگری و قوانین کار درگیر کنند. دستمزدهای صنعتی در اروپا خیلی بالاتر از دستمزدها در آمریکا و ژاپن است و باعث می‌شود آمریکا و ۹۰ درصدی در ژاپن در مرتبه‌ای بسیار واحدی‌های صنعتی که قادر به جذب می‌باشند کارگر هستند از پرداخت دستمزد آنها عاجز بمانند. از سوی دیگر مالیات بسیار دستمزدهای پائین بسیار بالا است. این عوامل باعث می‌شوند که شرکتهای بزرگ صنعتی سرمایه‌های خود را برای تولید براستفاده‌تر به خارج از کشورهای خود ببرند تا از مزایای پرداخت دستمزدهای

پائین‌تر و هزینه‌های کمتر رفاه اجتماعی بهره‌مند شوند. شرکتهای آلمانی در سال گذشته ۲۹ میلیارد دلار از سرمایه‌های خود را در خارج از اروپا سرمایه‌گذاری کرده‌اند که در میان آنها شرکتهای عظیم بـ.امـ. و مرسدس بنز مقامی و رای دیگر شرکتها دارند.

مأخذ: تایم - ۲۶ فوریه ۱۹۹۶
برگردان از سرویس ترجمه «گزارش»

مجتمع سیاحتی و توریستی گلستان گیش

با یوران

روشت به گیش و گیش به رشت

